

1/2003

Laulumies

Laulu-Miesten levy "Särkyneille"

Sisällys

Sisällys	2
Pääkirjoitus. Juha Lappalainen.....	3
Särkyneille-levyn julkistamiskonsertti Olarin kirkossa 20.3.2003 Reijo Ollinen.....	10
Etu-päässä takapäässä. Mika Ainola	14

Polvesta polveen täällä soi ylistyksesi! Laulu-Miesten levynjulkistuskonsertti Olarin kirkossa

Sukupolvien ketju mieskuorolaulussa jatkuu! Antti Lappalainen (edessä vas.), Lauri Lappalainen, Mikko Rahkama, Pasi Hyökki, Matti Hyökki, Juha Lappalainen (takana vas.) Veikko Lappalainen, Kare Ollinen, Reijo Ollinen.

Juha on Antin ja Laurin isä ja Mikon eno, Veikko Juhan isä ja Antin, Laurin ja Mikon isoisä, Matti on Pasiin isä, Reijo Karen isä.

Tämän numeron kuvat Seppo Nousiainen.

**Syksyn harjoituskausi alkaa
maanantaina 18. 8. 2003**

”Laulumies käy lippus alle!”

Matti Hyökin otettua vastaan Laulu-Miesten taiteellisen johtajan tehtävän syksyllä 1998 oli silloinen hallitus Jaakko Kivisen johdolla asettanut kuoron tavoitteeksi seuraavalle viidelle toimintavuodelle laulajiston taiteellisen taidon kohentamisen, ohjelmiston uudelleen profiloinnin, esiintymistoiminnan aktivoiminnan sekä levytys-sopimuksen aikaansaannin. Voi hyvin sanoa, että kukin näistä neljästä tavoitteesta oli kunnianhimoinen jo yksinään. Toisaalta tiedettiin, että jokaisen nimetyn tavoitteen eteen työskenteleminen mahdollistaisi muiden onnistumisen.

Tänään – viisi vuotta myöhemmin – on tilinteon hetki. Arviointia helpottaa 5-vuotiskauden tärkeimpien tapahtumien tarkasteleminen.

Määrätietoiseen työhön ryhdyttiin asteittain. Oli vain vuosi aikaa kasata ohjelmisto 85-vuotisjuhlaan. Konsertin yksi tärkeä tavoite oli vahvistaa jäsenrekrytoinnin sanomaa: Laulu-Miehet uudistuu, liity nyt! Ensimmäinen merkittävä voitto saavutettiin, kun vielä samana vuonna kuoroon liittyi toistakymmentä kokenutta uutta laulajaa. Uudistunutta ohjelmistoa käytettiin heti tallennushankkeessa: vuosi 2000 kului LMC1-äänilevyä viimeisteltäessä ja äänitettäessä yhteistyössä YLE:n kanssa.

Levyn julkistamista ei kauan juhlistu, vaan piti jo keskittyä seuraavaan koitokseen ja omaksua uusi ohjelmisto: pääsiäisen ajan konsertit. Pidettyämme vuonna 2001 ensimmäisen hiljaisen viikon konserttimme Paavalin kirkossa Helsingissä kolkuttelimme samanaikaisesti jo levy-yhtiöiden ovia (tästä aiheesta enemmän tässä numerossa). Läpimurto saavutettiin myös tällä rintamalla, ja sopimus Warner Music Finlandin kanssa solmittiin syksyllä 2002. Laulu-Miesten ensimmäinen kaupallinen äänite kautta historian on juuri maaliskuussa 2003 nähnyt keväisen päivän valon, ja yleisön vastaanotto on ol-

lut erittäin suopea – tätä kirjoitettaessa levymyynti on ylittänyt jo odotukset markkinointiaktiiviteettien ollessa vielä kesken.

Edellämainitun tilinteon silmäily tuottaa suurta mielihyvää. Kuoro on pystynyt osoittamaan taiteelliselle johtajalleen olevansa luottamuksen arvoinen. Matti on valinnut hienon ja raikkaan ohjelmiston ja saanut meidät taipumaan tulkintoihinsa kuulijaa sykähdyttävällä tavalla. LM on tarjonnut niin vanhemmille kuin uusillekin Laulumiehille taiteellisia haasteita ja uskoa tulevaisuuteen. Kuoro on pysynyt ehyenä ja sen sointi on yhtenäistynyt. Sen toimia seurataan tiiviisti Suomen musiikkielämässä, erityisesti kuoromaailmassa – teemmehän työmme esimerkillisesti. Kotiyleisömme pääkaupunkiseudulla on vastannut hienosti konserttikutsuihimme. Unohtaa ei sovi myöskään Satakunnan kiertueemme, Turun ja Tampereen konserttien yleisömääriä ja kaikista viimeaikaisista esiintymisistämme saamaamme myönteistä palautetta.

Kaikki tämä on vaatinut pitkäjänniteistä työtä ja uhrauksia. Kiitän kaikkia tähänastisiin talkoisiin osallistuneita Laulumiehiä. Uskon, että koette allekirjoittaneen lailla, että LM elää mieli virkeänä ja voi hyvin kantaen vahvoin käsin ja suoraryhtisesti kunniaakasta lippuaan.

Lähitulevaisuuden haasteet olkoot kirkkaana mielessämme. Seuraavan viisivuotiskauden suunnitelmaa toteutetaan jo. Uusia, kokeneita laulajia on saatava kuhunkin stemmaan muutama vuosittain. On aika nähdä henkisten ja aineellisten uhrausten alkavan tuottaa myös taloudellista satoa. Täysin uuden ohjelmistokokonaisuuden harjoittaminen lähtee täyttä vauhtia käyntiin toukuussa. Juna etenee tasaista vauhtia ja kyydissä on Laulumiehiä, joiden ote ja motivaatio olkoon vankkumaton!

Juha Lappalainen

'Welcome to the Warner Recording Artists' Association!' eli tapaus 'Särkyneille'

Levytyssopimuksen syntyvaiheet

Keväällä 2001 otin yhteyttä kaikkiin merkittävimpiin kotimaassamme toimi-
viin, klassista musiikkia edustaviin levy-
yhtiöihin lähettämällä niiden päättäjille
seuraavan viestin:

Hyvä X Y

*Laulu-Miehet etsii levy-yhtiötä yhteistyö-
kumppanikseen. Olemme halukkaita ker-
tomaan tulevaisuuden suunnitelmistamme
ja ottamaan huomioon levy-yhtiön toivo-
mukset.*

*'Maamme tarvitsee mieskuoroja, jotka
kykenevät paitsi kartuttamaan oman ai-
kamme ohjelmistoa, myös vaalimaan klas-
sis-romanttisen kuorokirjallisuutemme
parhaimmistoa. Laulu-Miehillä on melkoi-
nen perintö hoidettavanaan monessa mie-
lessä. Yksi pitkäkestoinen projekti on nos-
taa yleiseen tunnettuuteen LM-kirjojen
laulut. Niistä löytyy todellisia helmiä, jois-
ta osa on jäänyt suurelle yleisölle ja muil-
le kuoroille täysin vieraaksi.'*

Matti Hyökki

*Laulu-Miehet laulaa hengellistä musiikkia
Matti Hyökin johdolla Paavalin kirkossa
Hiljaisen Viikon maanantaina 9. huhti-
kuuta klo 19:30. Käsiohjelma 50,-. Vapaa
pääsy.*

TERVETULOA

*Laulu-Miehet ry
psta Juha Lappalainen, vpj*

Ennen ym. viestiä olimme useasti kes-
kustelleet aiheesta Matin ja silloisen pu-
heenjohtajamme Maurin kanssa. Ensimmäinen Paavalin kirkon konsertti eli 'LM:n kuorestaan ulostulo Helsingissä'

oli käsillä ja ohjelmistoa oli hiottu. Sopiva hetki lähestyä levy-yhtiöitä oli siis käsillä. Mikäli audienssi tarjoutuisi, esittäisimme levy-yhtiön edustajalle seuraavan paketin: Suomen ykköskuoronjohtaja, kypsä mieskuorosoundi, muutama valmiiksi mietitty kaupallinen sisältöehdotus, markkinoiden tuntemus, korporaa-tion avainhenkilöiden kokemukseen perustuva ammattitaito, houkutteleva, mutta samalla realistinen myyntiennuste.

Levy-yhtiöiden vastaukset kuultuamme saimme – Matti ja allekirjoittanut – hallitukselta neuvotteluvaltuudet. Vielä ennen kesää tapasimme kahden merkittävimmän yhtiön edustajat. Neuvottelut sujuivat innostuneissa merkeissä. Halusimme olla avoimia kertomalla kummallekin myös muut neuvottelukumppanit. Kumpikin yhtiö ilmaisi kuitenkin niin selkeän kiinnostuksensa, että saatoimme jäädä turvallis in ja hyvin mielin kesäksi tuumaustauolle.

Tuli uusi, täysin odottamaton ongelma. Tähän asti Laulu-Miehissä ei ollut edes uneksittu levytyssopimuksen tekemisestä, mutta nyt oli yllättäen mahdollisuus jopa valita neuvottelujen jatkamisesta kahden tärkeimmän yhtiön välillä! Tällä en suinkaan tarkoita, että sopimus olisi jo ollut vain allekirjoitustamme vaille valmis, sillä ensitapaamiset olivat luonteeltaan enemmänkin tunnustelevia – olihan kyseessä kaksi kilpailevaa yhtiötä, jotka eivät mielellään omia suunnitelmiaan muille paljasta.

Luonnolliselta tuntuva päätös kypsyi pikkuhiljaa syksyn edetessä. Finlandia Records/Warner Music Finland tuli valituksi osittain aktiivisemmän neuvotte-luotteensa, osittain vanhojen tuttujen

kontaktien vuoksi. Olimmehan Matin kanssa olleet mukana neuvottelemassa YL:lle lukuisia menestysekkäitä äänitteitä samaiselle levymerkille.

Tästä alkoi sitten sarja neuvotteluita, joissa päästiin yhteisymmärrykseen ensimmäisen levyn sisällöstä, levytysaika- taulusta, lanseerauksen ajankohdasta sekä taloudellisista seikoista. Maaliskuussa 2002 saimme vihdoin lopullisen vahvistuksen, että Laulu-Miehet oli valittu 'Warner Recording Artists' Association' in jäseneksi. Syyskuussa allekirjoitimme historiallisen sopimuksen.

Levyn sisällöstä

Levy-yhtiö hyväksyi teemaehdotuksemme ensimmäisen levyn sisällöstä. Perustelimme valintaamme muistuttamalla, että hengellistä mieskuoromusiikkia sisältävä ajaton levy puuttui kaupallisten levy-yhtiöiden katalogista ja sille oli täten luonnollista kysyntää. Päätöstä tuki pääsiäisen ajalle vakiinnuttamamme hiljaisen viikon konserttisarja ja levy-yhtiötä tyydyttävä arviomme levyn menekis-

tä. Työskentelyaikataulusta päästiin yhteisymmärrykseen nopeasti. Tavoitteeksi asetettiin levyn julkistaminen pääsiäiseksi 2003.

Alusta pitäen levy-yhtiö oli tehnyt selväksi, että levyn esityskielen tulee olla suomi. Tästä syystä olimme jo ehtineet pyytää kapellimestari, kuoronjohtaja **Erkki Pullista** suomentamaan kaksi merkkiteosta: Leevi Madetojan 'De Profundis' Op. 56 sekä Franz Schubertin 'Der Psalm 23'. Kaiken kaikkiaan levytysuunnitelmaan kuului soivaa materiaalia pitkälti toista tuntia. Suosittelen lukemaan **Matti Hyökin** teosesittelyt levyn lehtisestä. Niistä selviää myös laulujen levyille valituksitulemisen perusteet.

Vierailevat solistit

Vanhaa YL:n aikaista tuttavaa ja yhteistyökumppania **Petri Laaksosta** päätettiin pyytää solistiksi kahteen omaan sävellykseen 'Särkyneille' ja 'Tule rauhan henki'. Warnerin talliin kuuluva suosittu artisti edistäisi varmasti levyn menekkiä.

Matti Hyöki ja Petri Laaksonen.

Matti kertoo: ”Istuin Laaksosen Petrin kanssa yhden iltapäivän ja kuuntelin säveltäjää tämän esittäessä laulujaan. Sain kymmeniä lauluja sisältävän nuottikas-sin mukaani ja jatkoin Petrin uskomatoman laajan sävellystuotannon läpikäymistä kotonani. Lukuisista tarjokkaista valitsin lopuksi ”Särkyneille”- ja ”Tule rauhan henki” -laulut, joista sitten muokkasin versiot solistille ja Laulu-Miehille.”

Lisäksi tilasimme nuorelta sovittajalah-jakkuudelta **Säde Rissanelta** kaksi teosta. 'Sua kohti Herrani', negrosprirituaali-mainen ja gospelhenkinen sovitus mieskuorolle, baritonille ja kahdelle tenorille, vaati mielestäni duetto-osuuteen ammattisolistit. Keskustelin pitkään sovittajan ja muiden tuntemieni muusikoiden kanssa etsien sopivia miesbluesää-niä.

Matti Hyökki ja Säde Rissanen.

Aika pian jouduttiin hyväksymään realiteetit: jos solistit kuulostavat 'mus-tilta', niin on myös kuoron svengattava tyylin mukaisesti. LM:n klangi on koh-tuullisen kaukana gospelista, joten paki-tin ja otin aikalisän. Ratkaisu oli kuiten-kin miltei nenän edessä ja siten vaikeas-ti hahmotettavissa. Suomen blueslaulaja n:o 1 **Pepe Ahlqvist** 'keksittiin' keskusteltuani aiheesta silloisen assistenttini **Ulla Tapanaisen** kanssa. Kiitos Ullalle loistavasta oivalluksesta! Pepe sattuu kuulumaan myös sovittajan ystäväpii-riin, joten taivuttelua ehdotuksen hy-väksymiseksi ei tarvittu. Ideasta innos-tuneena Säde kirjoitti uudet osuudet muuttuneelle solistikokoonpanolle ja li-säsi huuliharpuun ja oman solistisen pa-noksensa. Matin ammattitaitoa ja hyvää vainua kuvastaa baritoni **Sauli Tiilikai-sen** ja urkuri **Ville Urposen** mukaan kutsuminen.

Nauhoitukset

Kesällä 2002 ilmaantuivat ensimmäiset ja ainoaksi jääneet mustat pilvet projek-timme ylle. Toiseksi levytypaikaksi valit-tu Myllypuron kirkko perui yllättäen va-rauksemme vedoten koko Helsingin seu-rakuntayhtymää koskevan kirkollisen menon vaatimaan valmisteluaikaan. Kä-vi nopeasti ilmi, että samainen syy vara-si kyseisenä viikonloppuna kaikki urku-säestyksellisten teosten äänitykseen kel-volliset Helsingin kirkot. Piti lähteä etsi-mään vaihtoehtoja naapurikaupungista Espoosta. Tapiolan kirkko oli vapaa ja Olarin kirkko varattiin varanauhoitus-päiväksi. Järjestely sopi kaikille osa-puolille, levy-yhtiölle, kuorolle, laulun-johtajalle, tuottajalle, äänittäjälle, vierai-leville solisteille ja urkurille.

Riihimäellä syyskuun 22. pvä tutus-tuimme ensi kerran levyn tuottajaan **Laura Heikinheimoon** ja ennen kaikkea – Laura tutustui Laulu-Miehiin. Kesti to-vin, ennenkuin tuottajamme pääsi selvil-

Tapiolan kirkossa.

le LM:n taidoista puutteineen. **Helge Kõrvits** oli korvaamattomana apuna Lauran kartoittaessa kuoron kapasiteetin rajoja. Tuottajan korvien kalibroiduttua työskentely lähti toden teolla liikkeelle ja tulosta alkoi syntyä laulu laululta.

Ensimmäisen nauhoituspäivän jälkeen saatoimme uskoa levytykseen varatun aikataulun pitävän. Tapiolan kirkko tuotti akustiikallaan urkuteoksissa kuorolle vakavia intonaatio-ongelmia. Mm. Schubertin Psalmi kärsi virityksen heilahtelusta siinä määrin, ettei tulosta voitu kelpuuttaa levyille poltettavaksi. Suuntasimme takaisin Riihimäelle, jossa Laura uskaltautui vaatimaan LM:stä irti entistä laadukkaampaa tulosta.

Olarin kirkon nauhoitusta vaivasi toisaalta väsymys, toisaalta se tosiasia, että kuoromme lämpenee hitaasti. Petrin kappaleet saatiin kuin saatiinkin kunnialla purkkiin. Niinpä Laura pääsi vihdoin editoimaan ja rakentamaan kuulokuvaksi ensimmäistä levyn raakaversiota. Matti joutui pudottamaan levyltä vielä muutaman Olarissa nauhoitetun laulun pois. Onneksemme materiaalia riitti

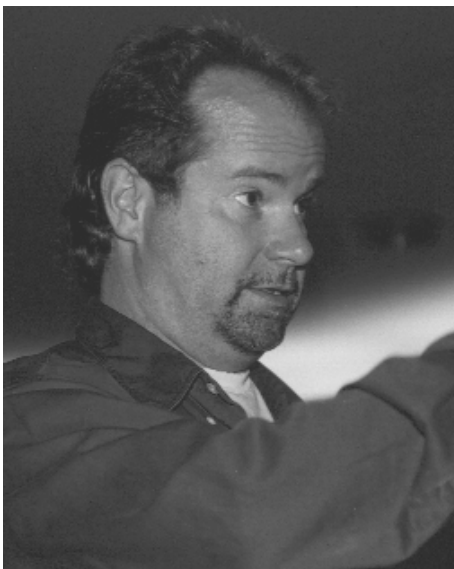
karsittavaksi. Pienen tasojen ruuvauksen jälkeen äänite oli mastervaiheessa.

Lehtinen

Lehtistä oli suunniteltu ja kirjoitettu samaan aikaan. Lehtemme toimittaja **Ib Mika Ainola** kaivoi professori **Reijo Pajamon** avustuksella laulujen tekstien tekijätietoja. **II b Seppo Räsänen** kirjoitti runot ulos sävellyksistään ja saattoi ne täten luettavaan ja ymmärrettävään muotoon. Huomiota herättänyt koskettava kansikuva ja onnistunut nimivalinta 'Särkyneille' tulivat molemmat levy-yhtiön vastaavalta tuottajalta **Jari Tiessalolta**. Kuvan maisema on Nepalista, tyttö suomalainen. Solistina levyllä esiintyvän **I t Seppo Nousiaisen** arkistoista löytyi muu elävöittävä kuvamateriaali.

Markkinointi

Markkinointityöryhmä – **Markku Hakonen, Juha Lappalainen/LM, Kristiina Lipponen, Jari Tiessalo/Warner** – suunnitteli levyn lanseerauksen. Pääaktiviteetit olivat levynjulkistamistilaisuus, julkistamiskonserttisarjan ja levyn yhteis-

Petri Laaksonen.

mainonta päivälehdissä, singlelevyn ennakko-soitanta radioasemilla, lehdistö-materiaali sekä konserttien yhteydessä tapahtuva myyninedistäminen.

Helsingin Mielenterveysseura oli jo-kin aika sitten palkinut Petri Laakso-sen seuran hyväksi tekemästään pitkäaikai-sesta levyä. Tuntui luontevalta luovut-taa levyn ensimmäinen virallinen kappa-le samaiselle seuralle liittäen siihen lu-paus veloituksettomasta seuran varoja kartuttavasta hyväntekeväisyyskonser-tista. Markku ideoi uupumatta ja ennak-koluulottomasti ja jaksoi useasti muis-tuttaa kunkin laulajan henkilökohtaisen levy- ja lipunmyynnin merkityksestä.

Konsertit

Konserttipaikkoja miettiessämme pää-tettiin konserttisarja aloittaa kaikkein keskeisimmässä kirkossa eli Helsingin Tuomiokirkossa. Olarin seurakunnan kiinnostus ohjelmistoamme kohtaan se-kä tarjous avustaa konsertin markki-noinnissa ja luovuttaa kirkkosali veloi-

tuksetta käyttöömmä tyydytti loistavasti tarpeemme Espoon osalta. Myllypuron kirkko halusi puolestaan vastaavin kei-noin hyvittää äänitysaikatauluummee force majeurein aiheuttaman taannaisen muutoksen. Tampereen Tuomiokirk-koon päädyimme tarjoamalla Espanjan tuttavuu-dellemme pastori **Esa Eerolalle** tilaisuuden lunastaa taannainen lupauk-sensa tarjota kirkkosali LM:n konserttil-le.

Konserttiohjelmaa monipuolistaak-semme päätimme valita mukaan kaksi LM:lle tuttua teosta, Arvo Pärtin 'De Pro-fundis' ja Kjell Habbestadın 'Stabat Ma-ter Dolorosa' Op. 40. Edellisessä lyömä-soitintaiteilijana toimi Helge Körvits, jäl-kimmäisessä mieskvartettiosuuden (ATTB) lauloi **Pasi Hyökin** johtama Tal-la. Lavensimme Petrin osuutta suosituulla 'Täällä Pohjantähden alla' -laululla, jo-hon olennaisena elementtinä kuuluu oboesoolo. Konserteissa oboistin tehtä-vän hoiti tyylikkäästi nuori **Mikko Ra-hkama**. Yksityiskohtana mainittakoon, et-tä Petri kirjoitti konserttien edetessä Mi-kolle kahdesti lisää soitettavaa alkupe-räissovituksen nähden. Luovaa ja am-mattimaista! Suomalainen Poikakuoro oli muiden kiireittäessä vuoksi estynyt esiintymään konserteissamme V. Haapa-laisen teoksessa 'Kaanaanmaa'. Avuksi riensi ryhmä Tapiolan kuoron poikia, jotka **Kari Ala-Pöllänen** valmensi tiukal-la aikataululla huippukuntoon.

On selvää, että tällaisen vierailevan solistikaartin esiinmarssittaminen vaati melkoisen taloudellisen uhrauksen. Hal-litus päättyi ratkaisuun maksimoidak-seen julkisuuden ja yleisömäärät sekä varmistaakseen jokaiselle kuulijalle unohtumattoman konserttielämyksen. Levyn julkistamisen konserttineen tuli edistää kuoron tärkeimpiin sidosryh-miin kohdistuneita pitkän tähtäimen ta-voitteita, eikä vain välitöntä kappale-määräistä myyntiä. Pääkohderyhmämme

oli suuri yleisö, ei konsertti- ja levykriitikot. Julkisuuskynnyksen ylittämistä huolehtivat markkinointiaktiviteetit. Yleisön palaute oli pääosin positiivista ja huokui mielihyvää. Oli hauska kuulla, miten monta eri teosta nousi suosikiksi kuulijasta riippuen. Kuulijat olivat löytäneet ohjelmistostamme itseään ja tunteiltaan puhuttelevan laulun.

Numeroita

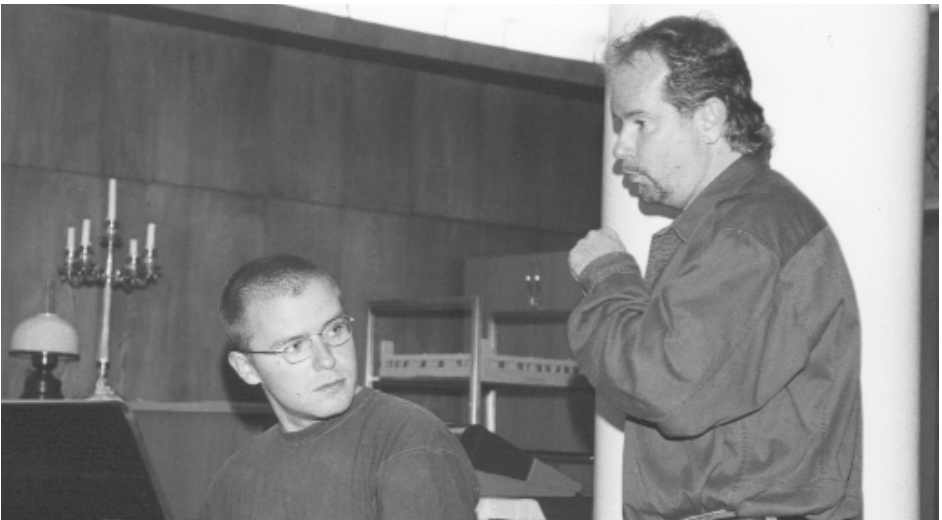
Varsinaisia levyn julkistamiskonsertteja oli kaikkiaan neljä: Helsingin Tuomiokirkko 3.3., Olarin kirkko 20.3., Myllypuron kirkko 13.4. ja Tampereen Tuomiokirkko 14.4. Hyväntekeväisyyskonsertti Valkoisessa salissa liittyi myös olennaisesti levyn julkistamiseen, vaikka sen ohjelmistoa oli jo keväistetty hengellisten laulujen kustannuksella. Kaikkiaan kuulijoita oli n. 1500 ja levyä on tähän mennessä myyty yli 2000 kpl. Tulos on hyvä ja vastaa asetettuja tavoitteita.

Lopuksi

Hengellisellä musiikilla on ollut erittäin vahva jalansija säveltäjien inspiraation lähteenä kautta aikojen. Kirkot ovat puolestaan aina tarjonneet etenkin kuorojen esiintymisille oivalliset puitteet. Ei siis ihme, että merkittävimmät kuorosävellykset edustavat tätä musiikin lajia.

Hengellinen musiikki on tullut Laulu-Miehiin jäädäkseen ilmentyen 'Särkyneille'-levynä ja vakiintuvana pääsiäisen ajan konserttisarjana. Vaivalla rakennettua ja onnistuneeksi osoittautunutta ohjelmistoa emme hylkää leimaantumisenkaan pelossa. Sen minkä olemme päättäneet tehdä, teemme kunnolla, ettei tarvitse sitten myöhemmin harmitella. Tämä periaate on erityisen tärkeä, kun kyseessä on äänilevy. Voimme onnitella itseämme hyvin tehdystä työstä ja onnistuneesta lopputuloksesta ja suunnata katsemme eteenpäin keskittymällä uuteen, täysin toisenlaiseen ohjelmistoon.

*Juha Lappalainen
Laulu-Miesten puheenjohtaja
'Särkyneille'-levyn
tuotantokoordinaattori*

Matti Paatelma ja Petri Laaksonen.

Särkyneille-levyn julkistamis-konsertti Olarin kirkossa 20.3.2003

SÄRKYNEILLE
Laulu-Miesten levyn julkistamiskonsertit

Helsingin tuomiokirkko 03.03. maanantai, klo 19.00
Olarin kirkko, Espoo 20.03. torstai, klo 19.00
Myllypuron kirkko, Helsinki 13.04. sunnuntai, klo 19.00
Tampereen tuomiokirkko 04.04. maanantai, klo 19.30

Pääsyliput Helsingin tuomiokirkkoon, Myllypuron kirkkoon ja Tampereen tuomiokirkkoon: 10 / 6 EUR Lippuautoilusta ja tuntu ennen ovelta.
Olarin konsertti: käsiohjelma 10 / 6 EUR, tuntu ennen ovelta.

SÄRKYNEILLE
Laulu-Miesten / Johtaa Matti Hyökki
käs. Petri Laaksonen

Johtaa Matti Hyökki

Solistit:
Pope Ahlyvist, bariton ja häälmäärppu
Seppo Honkkila, bariton
Petri Laaksonen, tenori (3.3., 13.4. ja 14.4.)
Juha Lappalainen, tenori
Seppo Nousiainen, tenori
Risto Tuomänen, basso
Sade Rissanen, alto
Matti Vepsäläinen, bariton
Lauluyhtye Talla

Levy myynnissä hyvin
varustetuissa levykaupoissa ja
konserttien yhteydessä

FINLANDIA

Laulu-Miesten konserttisarjan ajankoh-
taa aikanaan sovittaessa ei osattu aavis-
taakaan miten dramaattiseen maailman
tilanteeseen se ajoittuisi. Ajankohdan pi-
ti olla vain jatkumoa ensimmäisen kau-
pallisen LM-albumin, 'Särkyneille', viral-
liselle levynjulkistukselle.

Nyt media tuo päivittäin kuvaa ja sa-
naa sodan kauheuksista kuin myös sen
voimakkaasta vastustuksesta ympäri
maapallon. Jo ilman näitä dantemaisia
infernokuvia on monella tuskaksi asti
kestettävää omankin arkielämänsä tuo-
missa käännteissä.

Vaikka koskettavat sanat ovatkin esi-
koinlevyn (= konsertin) 'tavaramerkki-
nä', tuntee laulaja itsensä tavallaan etu-
oikeutetuksi hyvän toivon lähettilääksi
luodessaan musiikin keinoin kuulijalle
mielikuvia lohdutuksesta ja rauhasta.

Neljän konsertin sarjasta on nyt kaksi
voitettuna: tuomiokirkon sekä Olarin
kirkon tilaisuudet. Jäljellä ovat Myllypu-
ron kirkon sekä Tampereen tuomiokir-
kon konsertit.

Olarin konsertin harjoituksissa häärä-
si kaksi MTV:n kameramiestä kuvaama-
sa kuoroa, joka useaan kertaan lauloi lä-
pi Pesosen 'Aurinkolaulua'. Asiasta tietä-
mättömiä, lue matti myöhäisiä, valistet-
tiin tiedolla: kappale tulee Levyraatiin.
Tämän kuullessaan totesi **Moilasmatti**
vieressäni: Sit meist tulee kuuluisia!

Olarin konsertissa eivät esiintyneet
Petri Laaksonen ja säestäjänsä Matti
Paatelma. Taiteellinen taso ei siitä laske-
nut, ehkäpä päinvastoin! Omat solistim-
me **Seppo Nousiainen, Juha Lappalai-
nen ja Seppo Honkkila** antoivat tenori-
äänensä kimmeltää todella nautittavasti,
Kare Ollisen (YL) suoriutuessa säestyk-
sestä elegantisti. 'Oi Kaanaanmaa' -teok-
sen Suomalainen Poikakuoro oli vaihtu-
nut ryhmäksi Tapiolan Kuoron taitavia
poikia.

Konserttia saapui kuulemaan arviolta
150 henkeä. He eivät kaihtaneet antaa
aplodeja hyvinkin useasti ja asiantunte-
vasti!

Konsertin jälkeen tiedustelin läm-
piössä maestroltamme Matilta ensitun-
nelmia: Ehdottomasti hyvä konsertti.
Kuoro on nyt tullut eräänlaisen taiteelli-
sen vedenjakajan yli. Tämä tapahtuu sil-
loin kun teoksen, joka on aiemmin ope-
teltu tiettyyn pisteeseen, ja nyt vain vä-
hän kerrattu, huomaankin nyt esitykses-
sä kypsyneen kuin hyvän gran reserva
viinin – esimerkiksi tänään Stabat Mater
Dolorosan.

Ennen kuin konserttiyleisö ennätti
poistua suoritin pikahaastattelua musii-
kin kirvoittamista tunnelmista. Herras-

Matti Hyökki harjoittaa Suomalaista poikakuoroa.

väki **Riitta** ja **Seppo Niemioja** kertoi tunnelmistaan seuraavaa: konsertti herätti meissä todellakin monenlaisia koskettavia tunnelmia, sillä olemme tässä Olarin kirkossa saaneet kokea sekä iloa että surua. Siksi konsertin aisti normaalia voimakkaammin – positiivisesti. Upeat ja samalla herkät miesten äänet soivat hienosti kirkkotilassa. Varsinkin väliajan jälkeen ohjelmistossa olleet 'Särkyneille' ja 'Täällä Pohjantähden alla' sä-vähdyttivät erityisesti. Myös Stabat Mater Dolorosa huokui herkkää eksotiikkaa. Kaiken kaikkiaan hieno konsertti – kiitos!

Sähköpostitse lähettivät palautetta tuotantoyhtiömme, Warner Music Finlandin, markkinointipäällikkö **Kristiina Nuotio**, pastori **Leena Salmensaari**, Urisevien UK-kojen varalaulunjohtaja **Olli Nuotio** sekä musiikkineuvos **Heikki Saari**.

Kristiina Nuotio: Kiitos upeasta konsertista! Kuoro soi oikein hyvin ja puhtaasti. Sointi oli jyrkäv! Yleisö ympärilläni tuntui olevan kanssani samaa mieltä.

Konsertti oli positiivinen kokemus ja vahvisti käsitystäni, että mieskuorolaulu voi hyvin Suomen maassa!

Leena Salmensaari: 'Lauluja Särkyneille' – konsertin nimi puhutteli. Vieressäni istui vanhempi tuttu rouva Tapiolan seurakunnasta, jonka mies oli kuollut jouluyönä. Nimikkolaulun 'Särkyneille' jälkeen sain hänelle, että se laulu oli juuri hänelle!

Konsertin alkuosa sopi paastonaikaan kirkossa. Perinteisiä virsiä mieskuorosovitukseksi. Yllätys oli epäsovinnaisen soittimen huuliharpuksen mukaanotto virsilauluun!

Konsertin jälkipuolisko hemmotteli kuulijaa vaihtelevuudellaan. Erityisen mielen-

kiintoinen oli esitys, jossa Tallan kvartetti avusti. Liikuttavaa ja mieleenpainuvaa oli nuorten poikien avustaminen jo kypsään ikään ehtineiden miesten kanssa yhdessä. Sukupolvien ketju mieskuorolaulussa jatkuu!

Ville Urposen säestys uruilla oli mielenkiintoista moniäänistä sointia kuoron kanssa. Lyömäsoittimet soivat upeasti ja välillä yllättävästi Olarin kirkon akustikassa.

Konserttiaika kului siivillä. Monipuolisuus, säestys ja yllätyksellisyys ravitsi kuulijan konsertti-illassa. Voisikin sanoa, että konserttiin tullut kenties särkynyt sielu eheytyi illan kuluessa.

Sielu tuli hoidetuksi. Marianpäivän kiitollisuus täytti mielen.

Olli Nuotio: Olin kuuntelemassa LM:n konserttia ensimmäisen kerran sitten vuoden 1967, (joka oli vielä Pyssyn aikaa!). – Upea kokemus kertakaikkiaan. Yritin kuunnella vain nautiskellakseni, mutta jotain vielä jäin toivomaan. Lisää

Säde Rissanen, Juha Lappalainen ja Pepe Ahlqvist.

selkeyttä ja täsmällisyyttä artikulointiin, varovaisuutta helposti erottuvien äänten käyttöön, ammattimaisuutta lavallaloon – turha huojunta ja pään kääntely pois, katse johtajaan ja vain vilkaisu nuotteihin jne.

Alkuosastossa Sua kohti Herrani vaikuttii vahvimmin, Aurinkolaulu jätti hie-man toivomisen varaa. Jälkipuoliskossa Stabat Mater Dolorosa tuntuu kypsyvän, kannattaisi varmaan jossain vaiheessa taltioida, kuten myös Pärtin Psalmi 130, jonka suggeroivan tunnelman luomisessa lyömäsoittimilla on tärkeä sijansa. On hienoa, että kuoron riveissä on useita tasokkaita solisteja, joita oli ilo kuunnella. Lämminhenkisen tasokkaan konsertin ylimääräisenä kuultu Finlandia-hymni nousi ehkäpä päivän tunnelmia kuvastan sellaisiin sfääreihin, että olisi kelvannut esitettäväksi millä lavalla hyvänsä!

Musiikkineuvos Heikki Saari laati konsertista mielenkiintoisen ja kattavan analyysin:

Tutustuttuani Laulu-Miesten uuteen ohjelmistoon äänilevyn kautta oli mielenkiintoista kuulla sama ohjelma live-esityksenä Olarin kirkossa, jonka akustiik-

ka on tunnetusti oikullinen. Paikka, jossa tällä kertaa istuin, ei joka suhteessa ollut paras mahdollinen.

Matti Hyökki on uudistanut kuoron todella perusteellisesti. Soinnin harmaudesta ja esityksen jähmeydestä ei ollut tietoaakaan. Jo ensimmäisten sävellysten aikana uteliaisuus heräsi. Onko mieskuorojemme joukkoon tullut uusi, edustava kuorosoitin? CD:n ohjelmistoon ensi kerran tutustuttuani hämmästelin pienimuotoisten sävellysten runsautta. Nykyajan suuntana kun ovat olleet suuret linjat. Hyökin oivallus kerätä pienten profeettojen sävellykset yhdeksi ohjelmaksi on oikeaan osunut toimenpide. Perinteisten mieskuorojen ohjelmistoja on vuosikymmenet vaivannut samanlaisuus. On paljon sävellyksiä, jopa tutuilta säveltäjiltä, joita monikaan ei tunne.

Arvo Rääkkönen oli omintakeinen persoona: musiikkimies, pedagogi, kuoronjohtaja ja säveltäjä. Hänen teostensa ankan teoreettinen toteutus on antanut kuvan kuivakkaasta säveltäjästä. Hyökin tulkintoina nämä sävellykset olivat raikaita ja eläviä. Kaikki muut suomalaiset säveltäjänimet konsertin ohjelmistossa olivat tuttuja, osa harvoin esitettyjä. **Ola-**

vi Pesonen, jonka 'Aurinkolaulun' hän itse aikanaan analysoi Sibelius-Akatemian tuleville koulumuusikoille ja jonka nuottikuvan entuudestaan tunnen, syttyi vasta nyt oivana esityksenä ja elävän soolokvartetin tukemana. Muusikkona Pesonen mielellään improvisoi ja pyrki käyttämään pienissäkin kokonaisuuksissa polyfonisia ratkaisuja, mielestäni vähemmän onnistuneesti.

Tuskin kukaan kuorosäveltäjistämme on tehnyt mieskuoroille niin kiinteätä ja loppuun asti hiottua materiaalia kuin **Heikki Klemetti**.

Asuessani hänen työhuoneessaan 50-luvulla minulla oli tilaisuus tutkia hänen partituurimerkintöjään, huomaatuksiaan ja kommenttejaan. Soololauluna tunnustusta "Liidellyt oon leivon lailla" hän valittaa, että laulu esitetään liian nopeassa tempossa ja dramaattisesti. Hän käyttää tästä sävellyksestä nimitystä utukuva. **Taneli Kuusiston** sävellyksiä toivoisi kuulevansa useammin. "Nyt ylös sieluni" on komeasti rakennettu ylistys ja julistus, jonka Hyökki toteutti väkevästi. Erityistä uteliaisuutta herätti **Väinö Haapalaisen** kansankoraali 'Oi Kaanaanmaa', jota jo kansakoulussa Pohjanmaalla lauloimme suurella hartaudella ja vahvalla äänellä. Laulumiesten esitys sympaattisen Tapiolan kuoron poikaryhmän vahvistamana herätti vanhoja muistoja ja tuntoja.

Leevi Madetojan 'Psalmi 130 (De profundis, Syvyydestä)' on aina problemaattinen koetinkivi kuorolle ja solistille. Tässä konsertissa **Seppo Honkkilan** soolo peittyi kuorosäestykseen. Tämän teoksen yhteydessä Klemetti väittää Madetojan sanoneen hänelle: "Otat tämän sävellyksen aina liian nopeassa tempossa, se ei saa olla mikään oopperadraama". **Armi Klemetti** kertoi Madetojan ja Klemetin laskeneen verkkoja Kuortaneen järvellä ja Heikin kiihkeästi puolustaessa näkemystään. Madetoja oli todennut: "Sinähän sen näin johdit". Sep-

po Nousiaisen ja Juha Lappalaisen soolo-osuudet tekivät oikeutta **Petri Laaksonen** persoonallisille sävellyksille, unohtamatta muita mukana olleita muusikoita. Minua miellyttivät live-tilanteessa laulaneet solistit enemmän kuin Petri Laaksonen levyllä. Yleisö piti **Säde Risasen** persoonallisista sovituksista. **Kjell Habbestad**in sävellyksen partituuriin olen tutustunut aiemmin. Hyökkin ja Laulumiesten toteuttamana ja **Lauluyhtye Tallan** rikastuttamana 'Stabat Mater Dolorosa' oli osoitus taidokkuudesta ja teknisytydestä. Sävellys ei sytyttänyt yhtä hyvin kuin **Arvo Pärtin** 'Psalmi 130'. Häneltä pitäisi saada uutta kuorolyriikkaa perkaamaan kuoroja monella tavalla!!!

Pieni vihje Hyökille: Olisiko mahdollista saada kuulla Madetojan, Pärtin ja Kaj-Erik Gustafssonin De Profundis samassa konsertissa?

P.S. Live-esitys on – pienine rikkeineenkin – aina mielenkiintoisempi ja vaikuttavampi kuin mahdollisesti muuttaman tahdin pätkissä tehty äänitallenne.

Näin siis kertoi Heikki Saari, musiikki-neuvos, Laulu-Miesten johtaja 1985-1990.

Lopuksi totean tunnelmien yhteenvevotona pateettisesti estradilta käsin:

Laulajaveljet, eikä olekin koskettavaa saada tällaista sydämeistä kumpuavaa palautetta! Silloin tietää, ettei yhdessä tehty työ ole ollut turhaa vaan se on eräänlainen jatkuva hengensampo, joka kipinöi rikkautena voimaa ja sisäistä paloa.

Musiikkivaikuttaja **Evert Katila** on jo 1920-luvulla sanonut: "Esittävä taide, kun se on korkeinta on kuolematonta sekini. Se luo ajatuksia, sytyttää tunteita, jotka jäävät vaikuttamaan pysyvinä voimin maailmassa antaen herättäjälleen kuolemattomuuden."

Luottakaamme tähän!

Reijo Ollinen

Etupäässä takapäässä

Laulu-Miesten levy! Äänitystä ja konsertteja

Kirkkoja

Laulukuntamme, mieskuoro Laulu-Miehet, on jo vuosikaudet laulanut paljon kirkkomusiikkia, ja meillä on ollut paljon esiintymisiä kirkoissa. Syksylle 2002 oli kuitenkin leimallista runsas laulaminen runsaassa määrässä kirkkoja. Olihan jo keväällä käyty konsertoimassa kolmessa kirkossa Espanjan Aurinkorannalla sekä perinteisessä Paavalissa, joka sitten menikin remonttiin moneksi vuodeksi, Jämsän kirkossa sekä laulamassa Hietaniemen isossa kappelissa kunniapuheenjohtajamme hautajaisissa. Ja kevästä 2003 tiedämme, että kirkkokerros jatkuu: Turun tuomiokirkko, Helsingin tuomiokirkko, Olari, Tampereen tuomiokirkko, Myllypuro.

Mutta syksyllä 2002 Laulu-Miehet lauloi, konserttoi ja äänitti, kaikenkaikkiaan yhdeksässä eri kirkossa: Lohjan ja Helsingin tuomiokirkon konserteista kerrottiinkin jo Laulumies-lehden viime numerossa. Seuraavaan numeroon jäävät Satakunnan kiertueemme kolme kirkkoa: Rauma, Keski-Pori ja Kankaanpää, sekä Temppeli aukion perinteinen itseinäisyyspäivänkonsertti.

Levyä äänitimme syksyn mittaan Riihimäen varuskuntakirkossa kahdesti sekä Tapiolan ja Olarin kirkoissa.

Siis viisitoista eri kirkkoa (ja yhden kappelin) kiersimme vuonna 2002, maallisempien salien ohessa.

Tämä numero keskittyy kuoromme levyyn 'Särkyneille'.

Nauhoitus

Riihimäen varuskuntakirkko oli tuttu jo edellisen levymme 'Keinutan kaikua' ää-

nityksestä. Pienen yllätyksen kirkko kuitenkin tarjosi. Ihmettelimme, mikä suhina kuuluu hiljaisena taustalla. Etsinnän jälkeen syy löytyi: penkin alla ollut lämpöpatteri. Kun puheenjohtajamme **Juha** sulki venttiilin, ei suhina lakannutkaan - joka penkin alla oli suhiseva patteri. Pieneistä ei väliä, lisänä oli rikka rokassa ja kohina levyssä.

Tapiolassa taas ominaisäänenä oli kastealtaan veden lorina, jota yritimme tyynyin saada vaikenemaan. Kun ottaa huomioon kirkon varsinaisen käyttötarkoituksen, lienee aivan kohtuullista, että loriseva kastevesi saa lorista silloinkin, kun kirkossa on muu toimitus menossa kuin kaste.

Olarissa ei ollut talon puolesta taustamelua. Siellä huomiota kiinnitti viulutaitelija Pyry Mikkolan ja hänen perheensä kirkolle lahjoittama vuoden 1642 ensimmäinen suomalainen raamattu.

Konsertit

Turun konserttimme tammikuun lopussa ei vielä ollut levynjulkistuskonsertti. Se sopi hyvin Satakunnankiertueemme jatkoksi. Konsertti oli Turun yliopistollisen keskussairaalan koulutus- ja tutkimussäätiön hyväntekeväisyyskonsertti, ja tuomiokirkon keskilaiva oli täynnä. Kansallispyhättömme ei ole ihan pikkunen, väkeä oli varmaankin tuhatkunta. **Petri Laaksonen** lauloi kanssamme kahden levyttämämme laulun lisäksi "Täällä Pohjantähden alla". Hän lauloi myös kaksi laulua **Matti Paatelman** säestämänä. Kaanaanmaassa poikakuorona oli Chorus Cathedralis Iuniorum, joka lauloi lisäksi **Heikki Rainion** johdolla kaksi

virsisovitusta, Anders Öhrwallin ja Kaj-Erik Gustafssonin. Konsertissa puhui arkkipääpa **Jukka Paarma**.

Helsingin Tuomiokirkon konsertti oli ensimmäinen neljästä levynjulkistus-konsertistamme. Se riemastutti alusta alkaen, hyvä tunnelma kuoron kesken ja runsas yleisö, yli neljäsataa. Habbestad toteutettiin tällä kertaa suomalaisvoimin, ja toimivaa musiikkia se oli taas. Olarin konsertin sivuutan tässä, viittaan **Reijo Ollisen** kirjoituksen toisaalla.

Palmusunnuntaina oli vuorossa Myllypuro. Myllypuron kirkko osoittautui akustiikaltaan hyväksi. Kirkkohon on minulle kovin tuttu muiden kuorojeni esiintymispaikkana, mutta silti se oli yllätys. Yleisöä oli runsaasti, lähes kolmesataa, laulajat mukaanluettuna neljättä sataa, ja ensimmäisen kerran lauloin Myllypuron kirkossa niin, että väliseinä seurakuntasaliin oli auki. Melkein kaikki tuolit täyttyivät, ja olin niitä kantamassa salin perälle lisää vielä muutamaa minuuttia ennen konsertin alkua.

Ohjelma oli muuten sama kuin Tuomiokirkossa ja Olarissa, mutta Habbestadin Stabat materin tilalla oli Schubertin paimenpsalmi. Petri Laaksonen oli esiintymässä ja keräsi suosiota, aivan ansiosta. Hänen teoksissaan pianoa soitti **Kare Ollinen**. Kaanaanmaassa ei ollut poikakuoroa, sitä paikkasi alempi ykkösbasso. Muuten esiintyjät olivat tuttuja: **Säde Rissanen, Pepe Ahlqvist, Ville Urponen**.

Seuraavana päivänä, hiljaisen viikon maanantaina, oli vuorossa Tampereen tuomiokirkko. Tampereella Matti Paatelma oli mukana, poikakuoro ei. Eräs laulumiesveljemme kertoi odottaneensa sunnuntaina Myllypuroon tuttavapariskuntaa. Konsertin jälkeen puhelinsoitto selvitti, että olivat lulleet Myllypuron konsertin olevan maanantaina. Mutta ei hätää, pariskunta tulikin maanantaina Tampereelle konserttiin. Yleisö lienee jo tottunut odottamaan Laulu-Miesten kon-

serttia Helsingissä hiljaisen viikon maanantaina – kuten varapuheenjohtajamme **Markku Hakonen** asian ilmaisee: aloita piinaviikkosi Laulu-Miesten konsertilla!

Viisaus alkaa välittämisestä

Helmikuun loppupuolella oli levymme julkistustilaisuus. Warnerin edustajien mukaan vastaavissa tilaisuuksissa käy yleensä enintään viisi vierasta, joten niitä ei usein viitsitä edes järjestää. Tällä kertaa kutsuvieraita tuli paikalle 47, pääasiassa lehdistön ja radion edustajia. Lisäksi paikalla olivat mm. Sulasolin liittohallituksen ja Helsingin piirin puheenjohtajat sekä levyn toteuttamisessa mukana olleet **Erkki Pullinen** ja **Reijo Pajamo**. Solisteista paikalle ehti Pepe Ahlqvist, myös Ville Urponen oli mukana. **Markku Hakonen** aloitti, **Juha Lappalainen** jatkoi. Myös Warnerin edustaja, tuotantopäällikkö **Jari Tiessalo**, puhui, samoin **Matti Hyökki**.

Ensimmäinen levy luovutettiin Helsingin mielenterveysseuralle. Sen ottivat vastaan **Raija Törrönen, Heikki Pesonen** ja **Leena Tamlander-Pulli**. Kiitospuheensa puheenjohtaja Raija Törrönen kertoi 11 vuotta kerjanneensä varoja yhdistyksensä hyväksi, mutta vilkkaana karjalaisenakin jääneensä sanattomaksi, kun Laulu-Miehet ilmoittivat luovuttavansa levyn ensimmäisen kappaleen seuralle sekä lahjoittavansa Helsingin mielenterveysseuralle konsertin. Ensimmäisen kerran 11 vuoden aikana joku tarjosi jotakin pyytämättä. Kuten puheenjohtaja Törrönen lausui: ”Viisaus alkaa välittämisestä.”

Kvartetti lauloi. Ruokailtiin, oli lounasaika ja seisova pöytä katettuna. Tullessani tilaisuuteen juttelin Me naiset -lehden toimittajan kanssa. Totesin hänelle: ”Hoida sä naistenlehdet, mä hoidan miestenlehdet.” Paljastin, että toimittamani miestenlehti on tämä lehti, Laulumies.

Levynjulkistuskonserttien jälkeen oli vielä vuorossa lahjakonserttimme Helsin-

gin mielenterveysseuralle. Vapun alla Valkoisessa salissa käänsimme ennen konserttia ensimmäiseksi salin tuolit niin, että kuoron esiintymispaikaksi tulikin pitkä seinä eikä näyttämö, teimme siis saman liikkeen kuin viime vuonna Fuengirolan kulttuuritalossa casa culturassa.

Painovirheellä on suurin informaatioarvo, levytyksistäkin muistan parhaiten lirinät ja lorinat. Valkoisessa salissa kiuksallinen lisä-ääni sattui kovin pahaan paikkaan. Repe Ollinen oli lausunut johdannon ja olimme laulaneet Sydämeni laulun, kun loppusoinnun aikaan rupesikin kännykkä soimaan yleisön seassa, ja soikin jonkin aikaa vielä Repen loppulausunnan aikana.

Tässä konsertissa yleisön muistamattomuus oli erittäin anteeksiannettavaa, sillä mukana järjestelyissä oli Alzheimer-yhdistys, jossa konsertin järjestäjät olivat leiponeet sämpylät kuorolle evääksi. Konsertti alkoi kello 18.30 eikä 19, kuten oli ilmoitettu etukäteen, joten minulla jäi sämpylä kesken, kun tulikin kiire lavalle.

Eturivissä oleva herrasmies kysyi vieressäistujaltaan muutaman laulun lauletuamme: "Eikös jo saa taputtaa?" Ja kylähän taputuksia rupeesi tulemaan. Väliajan jälkeen yleisön suosionosoitukset senkun kasvoivat.

Harjoituksissa **Antti Lappalaisen** solo Rääkkösen laulussa 'On suuri sun rantas autius' oli kovin herkkä. Solistin ääni tuntui kovin hennolta. Olin kuitenkin täysin varma, että ainoa vaikeus on, että säestävä kuoro osaa laulaa tarpeeksi hiljaa, solisti kyllä kuuluu. Konsertissa laulu onnistui erinomaisesti, ja yleisö kuunteli keskittyneesti. Suosionosoitukset olivat rajut.

Suosiota keräsivät myös Petri Laaksonen ja Matti Paatelma.

Kauniin kiitospuheen jälkeen saimme jokainen ruusun. Ylimääräistä varten levittäydymme ympäri salia ja keskikäytävää, ja lauloimme 'Hän kulkevi kuin yli kukkien'. Minua lähin kuulija kiitti kädestä pitäen.

Mika Ainola

Laulumies

49. vuosikerta

Vastaava: Juha Lappalainen

Julkaisija: Laulu-Miehet ry

Toimittaja: Mika Ainola 09-760 850, 09-4111 0707
mikaainola@hotmail.com

Toimituksen osoite:
Hämeentie 23 B 52
00500 Helsinki
ISSN 1238-1861

Taitto: Ajan Mukana Oy, Jyry Viljola
Paino: T. A. Sahalan Kirjapaino Oy